

11. ZDROWIE: higieniczny tryb życia, podstawowe schorzenia, ich objawy i leczenie, niepełnosprawni, uzależnienia, przyczyny schorzeń*, system ochrony zdrowia*

11a.mp3 długość nagrania: 08:37

Higieniczny tryb życia, podstawowe schorzenia i ich objawy

➔ **Patrz również:** dialogi – rozmowa z lekarzem (pkt 11E, str. 120).

alergia / uczulony na...	allergy / allergic to...
być uczulonym na...	to be allergic to...
astma	asthma
atak serca	heart attack
mieć atak serca	have a heart attack
ból / bolesny	pain, ache / painful
ból brzucha / głowy / zęba / ucha	stomach ache / headache / toothache / earache
ból gardła / gardło	sore throat / throat
ból pleców / plecy	backache / back
ostry/łepy ból	sharp pain / dull pain

materiały pochodzą z książki *Tematyczny słownik polsko-angielski*, www.enset.pl

choroba morska	seasickness
cierpieć na chorobę morską	to feel seasick
choroby zębów / ząb/zęby	dental diseases / tooth/teeth
depresja / popadać w depresję	depression / to get depressed
gorączka	high temperature, (wysoka gorączka) fever
grypa / mieć grypę	influenza, <i>potocznie</i> : flu / to have (the) flu
infekcja / złapać infekcję, zarazić się	infection / to get infected
kaszel / kaszleć	cough / to cough
katar, przeziębienie / przeziębnić się	cold / to catch a cold
kontuzja / być kontuzjowanym	injury / to be injured
krosta / pryszczytaty	pimple, spot / spotty
krótkowzroczność/dalekowzroczność	short-sightedness / long-sightedness
krótkowzroczny/dalekowzroczny	short-sighted / long-sighted
krwawienie / krwawić	bleeding / to bleed
nawrót choroby	relapse
nowotwór, guz	tumour, <i>USA</i> : tumor
odra	measles
omdlenie / mdleć	fainting / to faint
oparzenie / oparzyć się	burn / to burn, to get burned (burnt)
otyłość / otyły	obesity / obese
pęcherz (na skórze)	blister
plomba / sztuczna szczeka	filling / false teeth, dentures
przychodnia, klinika	clinic
rak / rak płuc	cancer / lung cancer
rana / zranić	wound / to wound
siniak / nabić siniaka	bruise / to bruise
skaleczenie, przecięcie / skaleczyć się	cut / to cut <i>oneself</i>
Skaleczyłem się./Skaleczyłem się w rękę.	I cut myself/my hand.
śpiączka	coma
Jest w śpiączce.	He's in a coma.
wirus	virus
wymioty / wymiotować	vomiting / to vomit
zatrucie / zatruć się	poisoning / to be poisoned
złamać / złamanie	to fracture, to break / fracture
skomplikowane złamanie	complicated fracture
Złamał nogę.	He broke his leg.
zwichnięcie / zwichnąć	dislocation / to dislocate
wybity bark	a dislocated shoulder

materiały pochodzą z książki *Tematyczny słownik polsko-angielski*, www.enet.pl

⏬ 05:15

być chorym / zdrowym	to be ill/sick, to feel sick/ill / to be healthy
być zdrowym jak ryba	to be as fit as a fiddle
być bladym jak ściana	to be (as) white as a sheet
być na diecie	to be on a diet
być operowanym	to be operated on
Był operowany.	He was operated on.
brać <te> pigułki dwa razy dziennie	to take these pills twice a day
cieknie <mu> z nosa	<his> nose is runny, he has a runny nose
cierpieć na...	to suffer from...
czuć się dobrze/źle	to feel well / to feel bad
czuć się sennie	to feel drowsy, to feel sleepy
iść do szpitala	to go to (the) hospital
kichać / kaszleć	to sneeze / to cough
leżeć, zostawać w łóżku	to stay in bed
mieć badania kontrolne	to have a regular check-up
mieć ból czegoś/w czymś	<cos> aches / to have a pain in...
mieć ból głowy/gardła/brzucha...	to have a headache/a sore throat/a stomach ache
Boli mnie głowa.	I have a headache.
mieć gorączkę / wysoką gorączkę	to have a temperature / a fever
mieć operację (na coś)	to have an operation (on)
mieć zabieg chirurgiczny (na coś)	to have surgery (on)
mieć zawroty głowy	to feel dizzy
ofiarować organ / przeszczepić	to donate an organ / to transplant
stracić przytomność / zemdleć	to lose consciousness / to faint
umówić się na wizytę z...	to make an appointment with...
wzwać pogotowie	to call an ambulance
zapisać lek / recepta	to prescribe a drug / prescription
zaszczepić / szczepionka	to vaccinate / vaccine
z badać pacjenta	to examine a patient
badanie	examination, checkup
iść na badania	to go for a checkup
zmierzyć temperaturę/ciśnienie	to take <i>one's</i> temperature/blood pressure
zranić się w...	to hurt <i>one's</i> ... (<i>one's</i> =my, your, his, her...)
Zraniłem się w kolano.	I hurt my knee.

www.maturazangielskiego.net - bezpłatne materiały, zadania, forum, ogłoszenia...

11b.mp3 długość nagrania: 03:25

Leczenie chorób

➔ **Patrz również:** wyrażenia z pkt. 11A oraz dialog – rozmowa z lekarzem (11E, str. 120).

analiza krwi / grupa krwi	blood test / blood group
antybiotyk	antibiotic
apteka	pharmacy, chemist, <i>USA</i> : drugstore
bandaż	bandage
chirurg	surgeon
dawca krwi / oddać krew	blood donor / to give blood
transfuzja	transfusion
dentysta	dentist
gabinet lekarski	surgery, <i>USA</i> : doctor's office
gips, plaster / w gipsie	plaster / in plaster, <i>USA</i> : in a cast
hospicjum	hospice
krem / smarować kremem	cream / to put on cream
kroplówka	drip
laboratorium	lab, laboratory
lek przeciwbólowy	pain killer
lekarstwo	medicine
lekarz	doctor, physician, (local) GP
lekarz rodzinny	family doctor
masaż / robić komuś masaż	massage / to give <i>sb</i> a massage
nosze	stretcher
oddział	ward
pacjent	patient
pielęgniarka / położna	nurse / midwife
pierwsza pomoc / pomagać	first aid / to help
przeszczepiać / przeszczep	to transplant / a transplant
prześwietlenie / prześwietlać	X-ray / to X-ray
psycholog / psychiatra	psychologist / psychiatrist
recepta / wypisać receptę na coś	prescription / to prescribe <i>sth</i> for <i>sth</i>
skalpel	scalpel
syrop	syrop
tabletki, pastylki, pigułka / krople	tablet, pill / drops
termometr	thermometer

materiały pochodzą z książki *Tematyczny słownik polsko-angielski*, www.enet.pl

witaminy vitamins
zastrzyk / robić komuś zastrzyk injection / to give *sb* an injection

11c.mp3 długość nagrania: 02:53

Niepełnosprawni, uzależnienia

alkohol / alkoholik	alcohol / alcoholic
głuchota / głuchy / ludzie głusi	deafness / deaf / the deaf
kule / chodzić o kulach	crutches / to walk on crutches
ludzie niepełnosprawni/niepełnosprawny	handicapped people / handicapped
ludzie niepełnosprawni fizycznie	physically handicapped people
ludzie upośledzeni umysłowo	mentally handicapped people
ludzie niepełnosprawni (upośledzeni lub kalecy)	disabled people
narkotyki	narcotics, drugs
nikotyna	nicotine
palacz / palić / nałogowy palacz	smoker / to smoke / chain smoker
papieros / fajka	cigarette / pipe
ślepotą / ślepy / ludzie ślepi	blindness / blind / the blind
strzykawka / wstrzykiwać	syringe / to inject
zastrzyk	an injection
zrobić komuś zastrzyk	to give <i>someone</i> an injection
szkodliwy / niezdrowy	harmful / unhealthy
terapia / odwyk	therapy / drug therapy
trawka	grass
tytoń	tobacco
wózek inwalidzki	wheelchair
siedzieć na wózku	to sit in a wheelchair

02:06

brać narkotyki	to take drugs
być pijanym / upić się	to be drunk / to get drunk
ograniczyć... np. palenie	to cut down on... smoking
pić jak szewc	to drink like a fish
prowadzić pojazd pod wpływem alkoholu	to drink and drive
kierowca prowadzący pod wpływem alkoholu	drink-driver
rzucić, przestać	to give up

www.maturazangielskiego.net - bezpłatne materiały, zadania, forum, ogłoszenia...

Rzuciłem palenie.
były palacz
szkodzić zdrowiu

I gave up smoking.
an ex-smoker
to be bad for *one's* health

11d.mp3 długość nagrania: 01:06

Przyczyny schorzeń, system ochrony zdrowia - poziom rozszerzony

Przyczyny schorzeń → patrz: odpowiednie słownictwo z pkt. 11A, str. 115 i 11C, str. 119.

akupunktura	acupuncture
osoba wykonująca akupunkturę	acupuncturist
medycyna alternatywna, niekonwencjonalna	alternative medicine
medycyna konwencjonalna	conventional medicine
Narodowy Fundusz Zdrowia	(Wielka Brytania) the NHS (National Health Service)
ośrodek zdrowia	health(care) centre
płacić za usługi medyczne	to pay for medical treatment
publiczna opieka medyczna	public healthcare
sz służba zdrowia	health service, healthcare
ubezpieczenie zdrowotne	health insurance
być ubezpieczonym	to have health insurance
ziołolecznictwo / zielarz	herbal medicine / herbalist
znachor / szarlatan	quack / charlatan

11e.mp3 długość nagrania: 01:13

Dialog: rozmowa z lekarzem

Receptionist: Hello, can I help you?

Mrs Davies: Oh hello, I have an appointment with Doctor Morgan at 9:30.

Receptionist: Sorry, what was your surname?

Mrs Davies: Davies.

Receptionist: Oh, alright, Mrs Davies, just take a seat through there and the doctor will see you shortly.

(...)

Receptionist (message over the intercom): Mrs Davies, please.

materiały pochodzą z książki *Tematyczny słownik polsko-angielski*, www.enstet.pl

Doctor: Hello, Mrs Davies, how are you?

Mrs Davies: Oh, not so bad, thank you. The thing is, my back's playing up a bit at the moment.

Doctor: Oh, I see. When did it start?

Mrs Davies: Yesterday when I was out in the garden.

Doctor: Is it difficult for you to bend your back at all?

Mrs Davies: Well, I can, but it does hurt when I do it.

Doctor: Well then, I'll just take a look at your back to check everything's in the right place.

(...)

Doctor: Well, you certainly don't seem to have a slipped disc and all the bones are in the right place. I suggest you avoid carrying heavy things for a while and generally take things easy. Please give me a call if things don't get any better.

Mrs Davies: Thank you, doctor!

Tłumaczenie

Recepcjonistka: Dzień dobry, w czym mogę pomóc?

Pani Davies: Dzień dobry, mam wizytę u doktora Morgana o 9:30.

Recepcjonistka: Przepraszam, jak się pani nazywa?

Pani Davies: Davies.

Recepcjonistka: Dobrze, pani Davies, proszę tam usiąść, zaraz lekarz panią poprosi.

(...)

Recepcjonistka (przekazuje wiadomość przez intercom): Pani Davies.

Lekarz: Witam, pani Davies, jak się pani czuje?

Pani Davies: Nie tak źle, dziękuję. Chodzi o to, że bolą mnie plecy.

Lekarz: Rozumiem. Kiedy to się zaczęło?

Pani Davies: Wczoraj, gdy byłam w ogrodzie.

Lekarz: Czy trudno się pani schylać?

Pani Davies: Mogę się schylać, lecz boli gdy się schylam.

Lekarz: W takim razie obejrzę plecy i sprawdzę, czy wszystko jest na swoim miejscu.

(...)

Lekarz: No więc, na pewno nie ma pani przesuniętego kręgu i wszystko jest na swoim miejscu. Powinna pani unikać dźwigania ciężkich rzeczy przez pewien czas. Nie należy się zbyt przemieszczać. Proszę do mnie zadzwonić, jeśli ból nie ustąpi.

Pani Davies: Dziękuję doktorze!